SCHRIFTELIJKE VRAGEN, op grond van Artikel 41 Reglement van Orde

Gericht aan: Gedeputeerde Staten van Fryslân, t.a.v. Gedeputeerde Fokkens

Onderwerp: Relatie Fryske Akademy-KNAW en nieuwe liëringsovereenkomst

Inleidende toelichting

De Statenfractie van de Fryske Nasjonale Party (FNP) heeft begrepen dat de KNAW, zonder de daartoe vereiste instemming van de Provincie, eenzijdig heeft besloten dat de FA geen onderdeel meer is van haar institutenbestel.
Allerlei zaken wijzen hierop. Zo heeft het KNAW-bestuur in 2018 bijvoorbeeld op eigen gezag besloten om de FA buiten de 'Portfolio-operatie' voor de evaluatie van alle NWO- en KNAW-instituten te houden[1]. Verder ontbreekt de FA in de 'Organisatiestructuur Instituten' en in het KNAW-organogram[2], en de FA ontbreekt nu ook al – in tegenstelling tot het Rathenau-instituut – in de KNAW-Jaarrekening 2018, die op de website van de KNAW te vinden is.
Daarnaast is er momenteel sprake van een opzet (concept) van een nieuwe liëring tussen de FA en de KNAW[3], die naar alle verwachting flinke consequenties zal hebben voor de Fryske Akademy. Die consequenties staan verwoord in artikel 5.2 sub 2 van de nieuwe Bestuursafspraak Friese Taal en Cultuur 2019-2023 (BFTC). De FNP vraagt zich af of de FA met een gewijzigde liëring nog wel recht heeft op de faciliteiten van de KNAW die zij nu krijgt (of een gelijkwaardig aanbod); of zij op minimaal dezelfde wijze als nu kan doorgaan met internationale activiteiten; of de toegang tot nationale en internationale wetenschappelijke subsidiekanalen in stand blijft; en ook (of) de visitaties, de huisvestingsgelden (bovenop de lumpsum) en een minimaal gelijke status in de wetenschappelijke wereld zullen blijven zoals nu.
Deze zaken zijn voor de FNP-Statenfactie aanleiding voor een aantal vragen.

Vragen

1. Klopt het dat de FA door de KNAW formeel en/of de facto niet meer behandeld wordt als KNAW-instituut? Als dat zo is, bent u dan bereid om de KNAW hierop aan te spreken?

2. Is de Provincie akkoord gegaan met een verandering van de liëring, hebben Gedeputeerde Staten daar expliciet toestemming voor gegeven? Zo niet, hoe kan het dan dat in de Jaarrekening 2018 van de FA op p. 13 al gesproken wordt

---

[1] https://www.knaw.nl/nl/actueel/nieuws/evaluatie-van-de-portfolio-van-onderzoeksinstituten-van-nwo-en-knaw. Verder: https://www.knaw.nl/shared/resources/instituten/bestanden/rapport-portfolio-evaluatie, p.7, not 5: 'De KNAW heft besloten dat de Fryske Academy, het Rathenau Instituut en het Spinoza Centre for Neuroimaging in deze evaluatie buitenbeschouwing wordt gelaten vanwege de afwijkende governance van deze instituten', en: https://knaw.nl/shared/resources/instituten/bestanden/visie-knaw-op-het-institutenbestel, p. 10.

[2] https://www.knaw.nl/shared/resources/instituten/bestanden/governance-knaw.

[3] https://www.fryske-akademy.nl/fileadmin/inhoud/beelden/homepage/Oer_us/Jierferslaggen/Jaarrekening_2018_WS.pdf p. 13.

van een 'Genomen besluit'? Om dit te kunnen begrijpen, zouden wij graag de tekst van die nieuwe Liëringsovereenkomst krijgen, en horen welk overleg, welke discussie en welke afweging van de belangen voor en tegen voor de FA er binnen de FA-organisatie hebben plaatsgevonden over dat 'Genomen besluit'.

3. Wat zijn de concrete gevolgen van een verandering in de liëringsovereenkomst waarbij de FA niet meer 'recht' zou hebben op de KNAW-faciliteiten, maar er 'beroep' op kan doen? Kan het College van Gedeputeerde Staten verder een uitputtende lijst opmaken en aan ons toesturen van wat voor faciliteiten de FA momenteel als KNAW-instituut geniet? Welke garanties kan het College ons geven dat de FA, als het niet meer als zodanig een KNAW-instituut zou zijn, toch op een andere wijze dezelfde statuur en mogelijkheden kan houden om nog een beroep op nationale en internationale subsidies en fondsen te kunnen doen? Op welke wijze precies zou dit dan geregeld moeten worden?

4. Als het volgens het College zo is, dat een nieuwe tekst van de Liëringsovereenkomst mogelijk toch geen gevolgen zal hebben voor de FA, waarom kan de bestaande tekst dan niet gehandhaafd worden? Graag een toelichting.

5. Bij de FA is Mercator ondergebracht, een internationaal en gerespecteerd onderzoekscentrum voor meertaligheid. Welke garanties kan GS geven dat dit instituut door een eventuele verandering in de Lieringsovereenkomst (a) gewoon in Leeuwarden kan blijven, (b) met minimaal dezelfde facilitering verder kan, en (c) onder de wieken van de FA zijn werk kan continueren?

Indiener: FNP, Corlienke de Jong
Datum: 8 oktober 2019